

Türkiye’de Geri Dönüş Danışmanlığı Kapasitesinin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Projesi (ReConnect)

Geri dönüş danışmanlığı, kapasite geliştirme, Ulusal Destekli Gönüllü Geri Dönüş (UDGGD) ve Yeniden Uyum

Yönetici Özeti

Kısa adı ReConnect olan “Türkiye’de Geri Dönüş Danışmanlığı Kapasitesinin Geliştirilmesinin Desteklenmesi” projesinin amacı profesyonel geri dönüş danışmanları ağı üzerinden Türkiye’de Ulusal Gönüllü Geri Dönüş (UDGGD) ve Yeniden Uyum sistemini erişilebilir hale getirmek için ilgili tüm aktörleri işin içine katarak ve ulusal paydaşlar arasındaki iş birliğini güçlendirerek ülkede Ulusal Gönüllü Geri Dönüş ve Yeniden Uyum sisteminin kurulması ve uygulanmasına destek vermektir. Projede 81 il göç müdürlüğünde ve Türk Kızılay’ında çalışan toplam 300 geri dönüş danışmanı eğitilecektir.

Projeyi İsviçre’nin Federal Göç Müsteşarlığı (SEM) tarafından finanse edilmektedir ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) projenin yönetilmesi ve uygulanmasından sorumludur.

Mevcut Bağlam

ICMPD Türkiye Ofisi Ulusal Destekli Gönüllü Geri Dönüş (UDGGD) ve Yeniden Uyum mekanizması konusunda 2016 yılından beri Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile birlikte çalışmaktadır. ICMPD projeleri çerçevesinde uzun süredir devam eden istişareler ve arka plânda yapılan çalışmalar sonucunda UDGGD ve Yeniden Uyum programının ulusal paydaşları GİGM, Türk Kızılay, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı olarak belirlenmiştir. Ulusal paydaşlar UDGGD ve Yeniden Uyum sisteminin uygulanmasına ilişkin zemin oluşturmak için 18 Haziran 2019’da Niyet Mektubu ve 2 Eylül 2020’de ise İşbirliği Protokolü imzalamıştır.

Uygulanan projeler üzerinden 2016 yılından beri ICMPD; çalıştaylar, istişare toplantıları, çalışma ziyaretleri ve araştırma desteği gibi farklı ve geniş kapsamlı proje faaliyetleri ile GİGM’e kapasite geliştirme desteği vermiştir. Bu kapsamda ICMPD, diğer faaliyetlerin yanı sıra, Türkiye’de UDGGD ve Yeniden Uyum mekanizmasının kurulmasına yönelik yol haritası, UDGGD ve Yeniden Uyum strateji destek belgesi, Türkiye’deki göçmenlere ulaşmaya yönelik iletişim stratejisi destek belgesi ve zorla geri göndermeyi destekli gönüllü geri dönüşle karşılaştıran maliyet analizi belgesinin hazırlıklarına destek vermiştir. ICMPD ayrıca geri dönüş ve yeniden uyum alanında Avrupa ülkelerindeki iyi uygulamalar ve ön plana çıkan politikalar gibi farklı konularda çeşitli araştırmalar yapmıştır. Buna ilaveten, Afgan düzensiz göçmenlerin destekli gönüllü geri dönüş olanakları hakkındaki görüşlerini ve algılarını daha iyi anlamak için ICMPD Türkiye’deki Afgan göçmenlerin profillerinin çıkarılmasına yönelik bir saha araştırması yaparak önemli bir başarıya imza atmıştır. Ulusal mekanizmanın pilot ölçekte uygulanması kapsamında Türkiye’deki UDGGD mekanizması, 44 düzensiz Afgan göçmenin 5 Mart 2021 tarihinde İstanbul’dan Kabil’e gönüllü destekli geri dönüşleriyle önemli bir dönüm noktasını geride bırakmıştır.

UDGGD mekanizmasının kurulması *yolunda*, ICMPD çeşitli ulusal ve uluslararası kuruluşlarla birlikte birçok uzman düzeyinde istişare toplantısı, deneyim paylaşımı etkinlikleri ve çalışma ziyaretleri düzenlemiştir. Bu kuruluşlar arasında Avrupa Geri Dönüş ve Yeniden Uyum Ağı (ERRIN), Belçika

Göçmen Kabul ve İltica Ajansı (FEDASIL), Fransa Göç ve Uyum Ofisi (OFII), Birleşik Krallık Gönüllü Geri Dönüş Hizmetleri (VRS – İngiltere İçişleri Bakanlığı), İsviçre Federal Göç Müsteşarlığı (SEM) ve İsveç Göç Ajansı (SMA) yer almaktadır.

ICMPD Türkiye Ofisi, UDGGD konusunda iletişimin daha güçlü kurulması gerektiğini savunmaktadır. ICMPD; Türkçe, İngilizce, Farsça, Peştuca, Rusça ve Arapça olmak üzere altı dilde hizmet veren ve potansiyel geri dönüş sistemi faydalanıcıların gönüllü geri dönüş için çevrimiçi olarak ön başvuru yapabilmelerine imkân tanıyan UDGGD internet sitesinin¹ kurulmasına yardımcı olmuştur. Bunun yanı sıra, ICMPD UDGGD ve Yeniden Uyum programını açıklayan ve destekli gönüllü geri dönüş sürecini adım adım gösteren videoların yukarıda bahsi geçen dillerde hazırlanmasına da destek vermiştir. Konu ile ilgili bilgi paylaşımı yapmak ve göçmenlere erişim faaliyetlerinde bulunmak için UDGGD ile ilgili sosyal medya hesapları² da açılmıştır.

Projenin hedefi

ReConnect projesinin hedefi, geri dönüş danışmanlığı sürecinde yer alacak paydaşların kapasitelerinin gelişmesini sağlamak için özellikle eğitimlere odaklanacak şekilde teknik destek verilmesi suretiyle geri dönüş danışmanlığı alanında Türkiye'nin ihtiyaçlarına cevap vermektir.

Bu proje, geri dönme potansiyeli olan göçmenlere menşe ülkelerine geri dönme seçeneği konusunda yeterli kapasite ile rehberlik yapabilmeleri için Türkiye'nin ilerdeki geri dönüş danışmanlarının özel geri dönüş danışmanlığı teknik ve yöntemleri geliştirmelerine yönelik ihtiyaca cevap verecektir.

Projenin özel hedefleri şu şekildedir:

- Türkiye'nin Ulusal Destekli Gönüllü Geri Dönüş ve Yeniden Uyum sistemi ve geri dönüş politikasını uygulamasına destek vermek,
- Düzensiz göçmenlere gönüllü dönüşle ilgili bilgiye dayalı bir karar almaları konusunda yardımcı olmak için geri dönüş danışmanlarının kapasitelerini geliştirmek,
- Geri dönüş öncesi aşamada kurumsal kapasiteleri artırmak,
- Gönüllü geri dönüş yapanların sayısının artması için operasyonel kapasiteyi geliştirmek,
- Türkiye'deki destekli gönüllü geri dönüş faaliyetlerini duyurmak için göçmenlere erişimi ve göçmenlerle kurulan iletişimi geliştirmek ve Türkiye'deki düzensiz göçmenlerin destekli gönüllü geri dönüş hakkındaki bilgisini artırmak.

Faydalanıcılar

ReConnect projesinin faydalanıcısı Göç İdaresi Genel Müdürlüğüdür (GİGM).

Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne ilaveten diğer hedef gruplar arasında il göç idaresi müdürlükleri ve Türk Kızılay yer almaktadır.

Projenin Süresi

Reconnect projesinin süresi 24 aydır ve uygulaması 1 Mayıs 2021 ila 30 Nisan 2023 tarihleri arasında devam edecektir.

İrtibat Bilgisi

reconnect@icmpd.org - www.icmpd.org

¹ www.gonullugeredonus.org.tr

² Twitter.com/gonulludonus | Facebook.com/gonulludonus | YouTube.com/gonulludonus | Instagram.com/gonulludonus